XIII. évfolyam. Csellédömölk, 1917. november 25. 47. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

[illegible] Csellédömölk [illegible] és mindennemü pénzilletékek.

Államháztartásunk jövője.

Irta: Fellner Frigyes.

Sokszor látom és olvasom, hogy a nemzeti vagyonnal állitják szembe a háborus terheket, és ezen az alapon megállapitják, hogy az eddigi terhek a nemzeti vagyonnak jelentékeny részét abszorbeálják. Hasonló összehasonlitások történnek az államháztartás háborus évi költségei és a nemzeti jövedelemre vonatkozó békés időkben készült kimutatások közt. Mind a két összehasonlitás hibás alapon történik és ennélfogva téves következtetésekre vezet.

A haditervek már a pénz értékcsökkenésének időszakában keletkeztek — tulajdonképpen ezek idézték elő a pénz értékének csökkenését — a nemzeti vagyon és a nemzeti jövedelemre vonatkozó számitásoknak pedig a háboru előtt végzett számitások éppen ezért alapos korrekturára szorulnak és az emlitett összehasonlitások alapján csakis a csökkent pénzérték alapján revideált nemzeti vagyon, illetőleg nemzeti jövedelem szolgálhat.

A nemzeti jövedelemről szóló munkámba meggondolt és tárgyilagos számvetés alapján jutottam el annak megállapitásához, hogy a nemzeti jövedelmünk 6·7 milliárd korona. De ennek a számvetésnek alapjául az 1911—1913. évi átlagárak szolgáltak. Ez a számitás a békegazdaság árainak figyelembevételével történt, amikor még körülbelül 20 korona volt a buza ára, amikor az állattenyésztés hozadéka, pl. a marhahus kilónként 1·29 koronás átlagár alapján, a tehéntej a gazdasági udvarból 15 fillérrel volt számitásba véve, a barnaszén ab bánya 1 korona, a feketeszén ab bánya cca. 1·40 korona volt, a kitermelt haszonfánál a fenyőfa köbméterenként 5 koronával volt számitásba véve, a buzaliszt métermázsája 30·[illegible] K-val, a kontingens szesz hektoliterenk[illegible] 64·75 K-val szerepelt a számitásban.

Egészen elhibázott dolog volna tehát az a számvetés, mely abból indulna ki, hogy a háboru alatt megváltozott viszonyok közt is ilyen alacsony árak alapján kiszámitott jövedelemből lesz kénytelen az ország a megnövekedett közterheket viselni. A pénz érték csökkenésének megfelelően fog a nemzeti jövedelem is kialakulni és az uj, jelentékenyen megnagyobbodott jövedelem lesz a fokozott adóterheknek fedezeti alapja. Ha tehát százalékban akarjuk majd kifejezni az uj adóterheknek a nemzeti jövedelemhez vaió arányát, az eltolódás nem lesz olyan feltünő, mint aminőnek az emlitett hibás összehasonlitási alapon látszik.

Már a munkámban utaltam arra, hogy az állam s a nyilvános jellegü háztartások éppen ugy osztoznak a nemzeti jövedelemben, mint a magánosok. Kiszámitottam, hogy a 6·7 milliárd nemzeti jövedelemből 1.775 milliárd esik az államra, 117 millió a községekre, 23·4 millió a vármegyék, 56·4 millió a törvényhatóságok és rendezett tanácsu városok részesedése. A nemzeti jövedelemből tehát 1.972 milliárd jut a nyilvános jellegu szervezetekre, szóval 29·25%-a, majdnem egyharmada az egész 6·7 milliárdnak. E szerint már a háboru előtt is egyharmadát vette igénybe a magyar állam és a közhatóságok a nemzeti jövedelemnek. Ausztriában valamivel kevesebbet: 28·4%-ot. Nálunk tehát a közterhek valamivel sulyosabbak voltak, mint Ausztriában.

Felmerül már most a kérdés: az adóterhek fokozottságát a kereső osztályok egyformán nehezen, vagy egyformán könnyen fogják-e elviselni? Itt szem előtt tartandó az, hogy akik meghatározott járadék jellegü jövedelmet élveznek, azokat a pénz értékének csökkenésével sulyos igazságtalanság éri. A fixfizetésü tisztviselők drágasági pótlékok és fizetésemelések segitségével bizonyos határig képesek fokozni a jövedelmeiket, ami azonban még mindig nem áll arányban a drágasággal. De [illegible] rosszabbul járnak a meghatáro[illegible] élők. Például özvegyek, árvák, rentiér-k, járadékosok. Ezek teljes sulyával érzik a pénz értékének csökkenését és akik közülök munkabirók, azok bizony kénytelenek lesznek a csökkent értékü jövedelmeik kiegészitése végett dolgozni s a termelő munkában valamelyest részt venni. Minthogy azonban a nemzeti jövedelemben meglehetős csekély arányszámmal szerepelnek az ilyen meghatározott jövedelemből élők, a lakosságnak 64%-a őstermelésből és mintegy 23 százalék iparból él — azt mondhatjuk, hogy a lakosság tulnyomó része a háboru okozta fokozott közterheket fokozott jövedelmeiből fogja fedezni.

Teljesen elhibázott közgazdasági politika volna, ha ma, amikor már az egész közgazdaság és világgazdaság alkalmazkodott a pénzérték csökkenésével járó áremelkedésekhez, a pénzeszközök mesterséges csökkentésével akarnák megszüntetni a drágaságot. Ez olyan gazdasági zavarokat és hitelcontrakciókat vonna maga után, melyek a hitelforgalomra épitett és berendezett magángazdaságok tömeges összeomlására vezetnének.

Van a megoldásra más ut és mód is. Arra kell törekednünk, hogy a termelés fokozásával és nagy takarékossággal szaporitsuk a termékek és áruk mennyiségét és igy állitsuk vissza a helyesebb arányt a fizetési eszközök és az áruk között. Igaz, hogy ez meglehetősen lassu munka, de a termelés fokozása rapid tempóban nem is következhetik be. Viszont ez az egyetlen biztos ut, mely az egészséges, fokozatos árcsökkenéshez vezet és lassanként szünteti meg a pénz értékének csökkenéséből előállott drágaságot.

Az őszi képekből.

Hervad, hervad a föld határa!
Az őszi faknak ágirul
Sárgult levél könnyen lehull
Halk esti szél fuvallatára.
Hogy is ne hullna levels
Szegény fának a sir fele?
Fenn őt ugysem marasztja már
Harmat, dal és meleg sugár.

Mig éltem fája zöld,
Mig ágait virág takarja:
Ne zugj rám, elmulás viharja,

Eljő az ősz, fagyos derén
Meghervad kedv, örüm, remény . . .
S ha semmi többé nem marasztj:
Szememre lágy álom borul,
Nyugodtan, fajdalmatlanul
Lehullok, mint az őszharaszt!

Tompa Mihály.

Kerékpáros vadász nóták.

Márványkőből, márványkőből az Isonzó lenek
Gyenge vagy még, gyenge vagy meg babám a [szerelemre.
Gyengeséged nem annyira sajnálom.
Szép vagy babám, jó vagy babám
Nehéz tőled megválnom.

De szeretnék, de szeretnék . . .
A császárral beszélni,
De még jobban, de meg jobban
Szobajaba belepni, ——
Megmondanám a császárnak magának,
Lanyokat is, lányokat is sorozzon be vadasznak.

De a császár, de a császár visszaírt a levélre
Hogy leany vadász, leanyvadász nem illik a [kerékre,
Mert a lanynak 33 szoknya kell.
33 szoknya mellé 33 vadász kell.

Irtam én már a császárnak alázatos levelet,
Doberdóról pesti frontra helyeztessen engemet
24-es pesti vadász ne legyen a Doberdon
Inkább lánnyal harcoljak én
Dunaparton a korzón.

GÁSPÁR JÓZSEF
24 es kerékpáros vadász

HIREK.

Hetedik hadikölcsön. Hetedszer fordul az állam polgaraihoz, hogy jegyezzenek hadikölcsönt. S kétségtelen, — hogy mind eddig — ez alkalomból is eleget tesznek honfitársaink hazafias áldozatkészségüknek, kötelességüknek. Ez a kölcsön immáron — ugylátszik — békekölcsön. Északon az orosz kolosszus tehetetlenül, vergődve áll velünk szemben; nyugaton a francia és angol hiába döngeti a kapukat, nem tud sikert elérni, az olaszt utolérte a sujtó nemezis. Fényes hadi helyzetünk kell, hogy mindenkit ösztökeljen, hogy minél intenzivebben vegye ki a részét a hadikölcsön jegyzésből. Hadikölcsönt jegyezni nemcsak kötelesség, hanem a lehető legjobb üzlet, a legjobb tőkebefektetés is.

Műkedvelő. A járási rokkant-alap javára tegnap tartott műkedvelői előadáson a közönség áldozatkészségét és érdeklődését fényesen megmutatta, a terem zsufolásig megtelt nező közönséggel, kik az előadás alatt kellemesen szórakoztak, amellett a jótékonyalap is előrelathatólag szép összeggel fog gyarapodni. A mai előadásra jegyek még kaphatók lesznek este 7 oratól a pénztárnál. Az estély lefolyásáról jövő számunkban fogunk részletesen beszámolni.

Figyelmeztetés. A kereskedelmi minisztérium rendelete szerint a külföldre szóló levélpostai küldemenyeken köteles a feladó a pontos cimét és lakhelyét olvashatóan a boritek külső oldalán feljegyezni.

Kinevezések a vasutnál. November 1-ével a helybeli állomáson a következő kinevezések történtek: A 2. fizetési csoport 3 ik fokozatából a 2-ik fizetési csoport 4. fizetési fokozatába: Schebella Ferenc főmozdonyvezető. A 4. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Pap Sándor, Móricz József, Pum János, Simon Matyás, Gajdos János, Patay Béla, Bárány Gyula, Marton József, Gregér Ferenc segédmozdonyvezetők mozdonyvezetőkké. — A 11. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Janik Ferenc napib. lámpakezelő lámpakezelővé. A 15. fizetési csoport 2. fizetési fokozatába Kovács István kapuőr kapussá. — A 20. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába Őri János, Simon Sándor, Toth József, Szakács Dénes, Ambrus István, Schvartz Sándor napib. mozdonyfűtők mozdonyfűtőkké. — A 25. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába Varga János napiberes pályaőr II-od oszt. pályaőrré. — A 33. fizetési csoport 1. fizetési fokozatába: Ihász Ferenc, Horvath Ferenc, Bene Imre, Márkus Flórian Németh József II. Kovács János, Vidovecz Ferenc, Sütő Miklós, Juhasz János, Udvardy Mihály, Fodor János, Zsámboki Lajos, Kövesdy Ferenc, Nagy József II. napiberes vonatfékezők vonatfékezőkké.

Halálozás. Gyurák Antaine földbirtokosnő hetfőn Csongen 73 éves korában elhunyt. Szerdán délután temették nagy részvét mellett.

Egy csodás uj találmány, a tökéletesitett *„Sternberg-etofon"* egy eddig nem létezett csodás tisztahangu, tölcsernélküli beszélőgép. Művészek és zeneértők, kik a *Sternberg etofon* csodás zenéjét vagy énekét hallgatták, egyhanguan a legnagyobb elragadtatással jelentették ki, hogy ilyen kellemes, tisztahangu beszélőgép még nem létezett. A készülék már kapható a világhirü *Sternberg* cs. és kir. udvari hangszergyárában, Budapest, VII., Rákoczi-ut 60. (saját palota). Ismertetőt a cég ingyen küld.

Harminc év alatt. az 1880-tól 1910-ig lefolyt idő alatt, a világ évi termelése igy emelkedett: vasércben 40 millióról 140 millió tonnára, fűtő-ásványban 350 millióról 1200 millió tonnára, pamutban 12 millióról 20 millió baira, aranyban 150 ezerről 650 ezer kilogrammra, ezüstben 2.800.000-ről 7 millió kilogrammra, a világ vasuthálózata pedig 400.000 ről 1 millio kilométerre s a kereskedelmi hajózás ürtartalma 17 millióról 42 millió regiszter tonnara bővült az évek alatt; a népek kereskedelmében e három évtized folyamán a kivitel 30 milliárd koronaról 70 milliárdra s a bevitel 35 milliárdról 70 milliárdra duzzadt. Nagyszerü tények, szédítő számok! Az emberi tudás, erő és akarat, a nagyság olyan diadalasztopai ezek, melyekre három rövid évtized után föltekintve a szakértő szem is csak félve veszi valóinak a *Jövő* ama gigászi konturjait, melyeket az *Idő* rejt méhében a mi számunkra. Legyünk résen!

Az átvevő bizottságok működésében. Az országos közélelmezési miniszter 100 000 számu rendeletében utasitotta a vármegyék alispánjait és polgármestereit, hogy sürgősen intézkedjenek azirán, hogy a gabonakészletek átvételére megbizott, ugynevezett átvevő bizottságok működésüket minél előbb kezdjék meg és minden erejükkel törekedjenek arra, hogy a megengedett szükségleten felüli fennmaradó összes készletek feltárassanak és közszükségleti célokra átadassanak. A közélelmezési miniszter ezen rendeletében különös nyomatékkal hangsulyozza, hogy elvárja a hatóságoktól és átvevő bizottságoktól, hogy a legerélyesebben fognak működésükben eljárni és egyben utalással a reánk váró nagy és sulyos feladatokra, a haza minden egyes polgárának is kötelességévé teszi, hogy a közélelmezés és közellátás megalkuvást nem tűrő zavartalansága érdekében tárja fel őszintén felus készletét. A miniszteri rendeletből nagyon is kiérezhető, hogy amennyiben az átvevő bizottságok utján a feltétlenül szükséges gabonakészletek összegyűjthetők nem volnának, financ, csendőr, határrendőrség és hasonlók közreműködésével a legszigorubb kutatás mellett a rekvirálás fog következni, ennélfogva és mert nemcsak a fronton küzdőknek, de az itthon maradottaknak is a végső küzdelem kivivasában áldozatkészséggel részt kell venni, mindenki a haza és saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha semmit el nem rejt, el nem titkol.

Korpa kiadása nemtermelők részére. A m. kir. földmivelésügyi miniszter 130.609. szamu rendeletével — utalassal a 3.026—1917. M. E. kormanyrendeletre — megengedte, hogy a szabad felosztásra kerülő korpamennyiségből azok is kaphassanak, akik nem termelők, vagy akiknek gabonájuk egyáltalán nem terem. Igaz ugyan, hogy a szabadrendelkezésre álló korpakészletek oly csekélyek, hogy azok az egész korpatermelésnek alig fogják 12 százalékát képezni, mégis a lehetőséghez képest megengedhetőnek tartja a miniszter, hogy legfeljebb két tehén és két felnőtt sertés részére kaphassanak a nemtermelők korpát. A községi elöljáróságnál kell jelentkezniök és annak kötelessége az adatok valódiságáról meggyőződni és amennyiben ez megtörtent, a bejelentéseket kimutatásba foglalja és azt havonként egyszer beküldi a Korpa-Központnak Budapest, Károly körut 3. A Korpa-Központ ezután a szabad elosztásra kerülő korpakészlet arányában utalványoz korpát.

A dió és dióbélkészletek forgalmának szabályozása. Az O. Közélelmezési Hivatal 121.000/1917. sz. rendeletével elrendelte a diókészletek bejelentését és zár alá vételét. A bejelentésre kötelezettek készleteik csökkenésének igazolásául tartoznak mindazokat az utalványokat és engedélyeket megőrizni, amelyek alapján készleteiket forgalomba hozták. Az O. Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi r.-t.-nak átadott készletekért térítésként az átadás idejére szólóan megállapitott legmagasabb termelői, illetve dióbélnél a legmagasabb nagykereskedői árak fizetendők. A rendelet értelmében bármily mennyiségü dió és dióbél szállításához igazolvány kell.

Lelketlen anya. Egy Kemenesmagasi leányzó szerelmének gyümölcsétől ugy akart megszabadulni, hogy azt megfojtotta és anyja hazánál elásta. A csendőrség az esetről értesült, nyomozni kezdett és megkerült a kis áldozat holtteste is. A lelketlen anyát feljelentették

STERNBERG HARMONIKA
hangja nagyszerü!
Kitünő hangu, háromváltós, [illegible]
Magnomabb, orgon hangu . . K 80.—
2 soros, 21 billentyüs, finom K 120.—
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 60, saját palota.
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

Bárd féle 1917/18 Karácsonyi Album. Több mint husz éve, hogy minden esztendő karácsonyára egy vaskos és diszes kötetben gyűjti össze a Bárd Ferenc és Testvére zeneműkiadó cég a legujabb zeneművek szinejavát. Dacára a háboru folytán felmerült technikai és nyomdai nehézségeknek, a Bárd-cég, a megszokott gonddal, műizléssel és bőkezüséggel gondoskodott a Karácsonyi Album összeállításáról, amely az idén több mint 100 oldalon ötvennél több zeneművet ujdonságot tartalmaz, mely egyenként vásárolva 150 koronánál többe kerülne, míg igy 8 korona füzve és 10 korona pompás diszkötésben. Az idei Bárd-féle Karácsonyi Album páratlanul pazar ajándékmű lesz. Wágner: Tannhäuserének, »Dal az esti csillagról« szóló csodás áriája, Ábrányi poetikus szövegével vezeti be az Albumot. A szezon nagysikerü operettjeinek, Fall Leo »Stambul rózsája«, Strausz Oszkár »Csokoládé katona«, Schubert Berlé »Tavasz és szerelem« gyöngyeihez méltón sorakoznak Molnár Mihály, Heténvi Heidlberg Albert, Buday, Szirmay, Czegiédy, Reményi, Kaldory, Kovács Károly, Erbe Viktor, Nádor Mihály, Marton és Kún László dallamos és népszerü kabarédalai, ragyogó és változatos sorozata a friss és vidám, az érzelmes és megragadó melódiáknak, a pajkos és költői komolyságu szövegeknek. A klasszikus dal hivei örömmel fogják üdvözölni Schubertnek egy híres dalát, amely eredeti német szöveggel és művészi magyar forditásban szerepel. Hatásos koncert dalok Buday drámai erejü művei is, melyek Gózon Gyula műsorából valók. A magyar nóták közül különös érdeklődésre tarthat számot Czegiédy uj dala: Orgonanyiláskor, amely nemrég jelent meg és szenzációs sikernek indul, továbbá a népszerü Kurucz, Bodrogi, Sas Náci, Kondor legkedveltebb nótái. A katonadalok közül a négy legujabb és legnépszerübb dal kerül sorra: Kerek a káposzta, Nincsen párja és még két pompás negyvennégyes bakanóta. Két gyönyörü magyar ábránd (Bodó kiváló műve) Dostal egy pompás indulója, Marton one-stepje gazdagitja a zongora rész tartalmát, amely a moledikus zenedarabok válogatott sorozatával zárul, s Molnár klasszikus »Zenélő-óra«-ját, Zilcher, Gavottejét és Pikéthynek, e kiváló muzsikusunknak két magas szinvonalu zongoradarabját öleli fel. Lapunk olvasói bizonyára szivesen veszik a Karácsonyi Album megjelenéséről szóló hirünket és azon figyelmeztetésünket, hogy az albumra a kiadócég olvasóinktól is csak november hó végéig fogad el megrendeléseket, mivel az csak annyi példányban lesz előállitva, ahány megrendelés arra november hó végéig Budapestre a cég Kossuth Lajos-utca 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

Pénz nélkül gramofonlemezt csak a »Wágner-Hangszerkirály« Budapest, József-körut 15. szállit 6 darab törött, elhasznált vagy megunt régi lemezért egy legujabb, teljesen uj hanglemezt küld fenti cégmindenkinek.

Olcsó háziecet. Egy gyakorolt jó háziasszony állitotta össze a következő receptet jó és olcsó háziecet készitéséről: 5 liter vizben feloldunk 35 dekagramm cukrot és 30 fillér értékü élesztőt, rea helyezvén két szelet piritott kenyeret. E keveréket bekötve meleg helyen tartjuk, ahol az erjedés megindul és egy-két hét mulva kiválóan jó ecetünk lesz, amely ha netalán megfölösödnék, egy-két kanálnyi lejet öntünk reá. Tessék megpróbálni!

Adományok a sebesült katonák részére. A czeildömölki Vöröskereszt-kórház és vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 2 liter tej, Horváth Sándorné (Csánig) 50 darab tojás és 5 kg. liszt, Kuti József 1 liter rum.

Gondatlanságból okozott testi sértés. Szabó Józsefné kemenesmihályfai lakos junius hóban szüléshez hivatta Simon Ferencné községi szülésznőt. A szülésznő megjelent, de kis idő mulva távozott, hogy mire szükség lesz reá, megjelenik. Időközben azonban szükség lett volna reá, igy Szabó Józsefné segély nélkül maradt és ennek folytán ugy ő, mint az ujszülött sérüléseket szenyedtek. A kir. törvényszék felelősségre vonta a szülésznőt és gondatlanságból okozott testi sértés vétségében hünösnek mondotta ki, megbüntette egy havi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre.

Mennyit lehet visszatartani hajdinából és hüvelyesből? Az alispán a hüvelyesekből és hajdinából vetőmagul visszatartható mennyiséget katasztrális holdanként a következőképpen állapitotta meg. Babból fészekültetésnél 60 kg.-ot, sorbaültetésnél 180 kg.-ot Borsóból: szórva vetésnél 160 kg.-ot, sorba, vetésnél 120 kg.-ot. Lencséből: szórva vetésnél 100 kg.-ot, sorbavetésnél 80 kilogrammot Takarmányborsóból ugyanannyit, mint a borsóból. — Hajdinából: szórva vetésnél 60 kg. ot, sorba vetésnél 40 kg.-ot. Lóbabot a törvényhatóság területén nem vetnek, a vetőmagmennyiség megállapitásának szüksége ez oknál fogva nem forog fenn. A 3 utolsó gazdasági év átlagában terményenként bevetni szokott területnél nagyobb területre szükséges vetőmagot senki sem tarthat vissza.

Megszünt a vetőmagvásárlási engedélyek kiadása. A vetőmagvásárlási engedélyek kiadását október 31-éu megszüntette a földmivelésügyi miniszter s akik eddig nem vásárolták meg vetőmagszükségletüket, ezt most már csak a községükbeli gabonaátvételi bizottság utján szerezhetik be. Tavaszi vetőmagot csak olyan gazdák kaphatnak, akikről az illetékes átvételi bizottság megállapitja, hogy vetőmagszükségletüket saját termésükből nem fedezhetik.

IRODALOM.

Jegyzet két poéta uj jelentkezéséhez.

Irta: **Váth János**

1909 ben kis zöld füzet a *Röpelángok* cimet viselte Kocsis László és Mészáros Hugó neve fölött. Szinte tragikum hogy minden időnap előtt napvilágra jött irodalmi szülemény véletlenül ráhibáz az igéretek szinére. A jó lelkekben a reménykedés, a cinikusában az éretlent váltja ki a zöld.

A merész jelentkezők elseje, a püspök diákja volt s mindketten a VII. gimnáziumot jártak. Mészáros eminensen az álmadozó, szelid, Kocsis László a falusi gondoktól agyasztott tanitóház melánkolikusa csöndesten. Füzetükkel martyrjai lettek korai tervüknek. A *Röpelángok* szerzőit szekálás, rövidlátó üldözés várta naponként. Pedig az intézeti szabályokba nem ütközött a versfüzet kiadás. Akkor tanári konferencia járta volna. A Reviczky, Komjáthy, Farkas Imre, Szabolcska imitációs sorok között akadt egy-egy naivan kedves, bátor nekilendülés is. Iskolául szolgált a formába törődéshez. A hozzátapadt tanári bakafántoskodás lelküket elülte szomorkás hangulattal; az ifjusági impressziókból ,tevődik össze a férfiság építőanyaga s bizony nem ritkán őszt jelent, mikor tavaszt, fakadást, örömet kellene mutatnia. E sorok szerény rovogatója tanárai segitő hóna alá nyulását érezte bimbózásában; lehet, hogy azért olyan bizó, csüggedetlen hite jövőjében. Az ostoba tanárgőg ott kisértett megértetlenségével majd minden költőnk diákságában Petőfi előtt és óta. Dicsérni való, ha kertészesen óva, intve, nyesegetve nevelgetik az ilyen virágokat, de első virágbaborulásukban májusi faggyal torolni rajtuk végig, vélek, tisztára bün. A fagyott fa nehezen heveri ki a bajt. Jelentkezőinknek is bus, felhős marad az egük. Ritka náluk az enyhe májusi lanya.

Látjuk ezt Mészáros Hugó *Hasafelé* c. filigran, a versei zsuzsus nagyságához illő füzetkéjében is.

Szomorkás kisvárosi hangulatok magái nyában ötvöződik, cizellálódik finomra. Verselemondó elárvultságát még a forma és a szókincs is kiséri. De főérdemük marad, hogy élettel leélt valóságok zenélnek bennük szoroknósra tompitva s nem emlegetése, szenvelgése ez a busságnak, a kisvárosi fiatalságnak, hanem martyriummal megpecsételt valóság:

Tudom, sohsem jutok ki innét
Tudom, magam leszek csak mindég.
Nyomomban márciusi szél,
Távol előttem messze tél.

Minthogy ha ifjukori vállvetettségükből az életbe vetődésükben sem akarnának engedni. 1917-ben, a Röpelángok után nyolc évre vetődik napfényre Kocsis Lászlóból a poéta: könyvalakban.

A Röpelángokban az eminens Mészáros nyomta erős, komor, Komjáthys hatásaival a már mesterei szerint is könyedébb Kocsist. Az élet hozzá, de a költészet, a melankoliás, érzelgős püspökdiákjának lelkével esett közelibb rokonságba. Kocsis álnevekkel s valódi nevével és ismertté avatódott a modern vallásos költészetben. Ivánczi Zoltánt szerették, szivesen fogadták egyes lapok a fővárosban. Szonettei, ferences dalai, majd misztériumok fönségében aranyló egyházias sága, gazdag templomi pompája a kolostori egyszerüség fölött is kiválít. Azt hinnők, a kolostor csendje, a szürke falu zárda már kiélődött és inditásokra nem is képes, hogy ott meghalt minden. A kriptákból feljárók szelleme minden mozgalom. Dohosság és bemohosodás vezetnek. Annál kevesebb változatosságot enged meg a fehér füzetkék cime: *Kolostori csend.* Báranyfelhőjáráskor, esti holdnál mennyi mindent mesél, legendál a csend. Hát egy kolostor csendje, ahol a ferences csuha példája a legszükségesebbre legegyszerüsitésnek, meg a meditációs reguláis élletrend, a templom, a szeretettel becézett templom ékesség, a könyvtár, a kőcsatorna, a folyosó, a zárdakert, az olmos ablaküvegek, az öreg ősz barát, mind megelevenednek s motivumul szolgálnak sok-sok más egyébbel Kocsisnak, a messze lövészárokban szenvedő Frater Coelesztinig. Aztán sirt-e valaki fel igy a vallásos költé-

A világ legdrágább, de egszersmind legjobb szivarkahüvelye:
„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ“
Vigyázat: Utánzatok vannak forgalomban! Sodorni való papir ára 30 fillér.
Védjegy.

szinte eldöbbentőn: »Mi van köröttem, Istenem mi van?« S utana ellagyulón, szintevajhangon köv tkezik enteriőrrészletfinomságig poétikus irás a barnarámás Máriaképről, a ragyogástól pompázó monstrauciáról, árva kis magáról, kékkel-fehérrel vegyes gyerekemlékezések . . . Ott itt az egyhangusságot váró látja: gyerekes csacsisággal intenek a Jézuskának

S ha néha a nemes asszony visszajárna
S odaborulna ágyam vánkosara,
En egy kandelaber hét mecse alatt
Föltárnék minden rejtett aranyat
És elmesélném, nincs más élet, csak ez.

Minden visszajáró emlék, minden városból intő világiság a laikusé lehet, maradhat neki minden:

Vén zárdakórus karimája,
Arany kehely hűs karimája
S dóm csendjében szines kismise,
Nekem minden, másnak semmi se.

Igy szemeződnek intonáltan egymás utan a kolostor szellemétől átlengett szépségek, drágaságok. »Arany ámpolnákból gyöngy hull szüntelen.« »S orgonán játszik a Fráter Xavér.«

Az uj vallásos költészet szenzációja ez a füzet. S mint minden emberi a föld fölött, ez se tökéletes. Hatásait érezteti a profán uj irok egyike, Juhász Gyula és Harsányi Lajos, a győri pap poéta. De ez olyan vétek, amely minden sorral közös. A karoknak vére mar bizonyos szólásmód. Akár a Petőfi, akár a Kossuth, akár Kazinczy sorát nézzük. Az egyéni feltünőnön kivül van mindegyikben a korszerüből. A nagy Raffaelek, Donatellók állitólag csak a főbb vonásokat adták meg nagy müveiknek, a tanitványok kitöltötték a keretet. A modern költészet keretét segiti kitölteni, teljessé tenni Kocsis László is.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

Eladó ház.

Az Erzsébet-utcában egy ház, melyben több lakás bérbeadható,

eladó.

Érdeklődőknek bővebb felvilágositást szérkesztőségünk ad.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás

„FOTÓ"
FENYKEPESZETI SZAKÜZLET BUDAPEST
RÁKÓCZI-UT 80.

Tessék raretére eszk

Felhivás!

A Kemenesaljai Önsegélyző Hitelszövetkezet Czelldömölkön

f. évi november hóban nyitja meg

VII. (3 éves) évtársulatát.

Egy üzletrész 50 fillér.

Kölcsönöket nyujt olcsó kamatláb mellett bélyegmentes kötelezvényre, mely kölcsönök a heti befizetésekkel törlesztődnek. — Minden üzletrész után 50 fillér beiratási dij fizetendő egyszersmindenkorra. Üzletrészek a

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Részvénytársaság

Czelldömölk üzlethelyiségében, az üzleti órákban jegyezhetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hanglemezeket,

lejátszottakat, vagy törötteket cserél, vagy készpénzért is vesz

WÁGNER

„Hangszerkirály"

országszerte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgépek áruháza

BUDAPEST,

VII., JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

Fióküzlet: IX., RÁDAY-UTCA 18.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank

Czelldömölkön

jegyzéseket elfogad a VII. hadikölcsönre.

A legelőnyösebb feltételek. Hivatalos aláirási hely.

Jegyzési határidő: 1917 november 15-tól december 14-ig

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az intézet.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanveróre berendezett könyvnyomdajában, Celldömölk.